

השבת רבי נחמן מברסלב

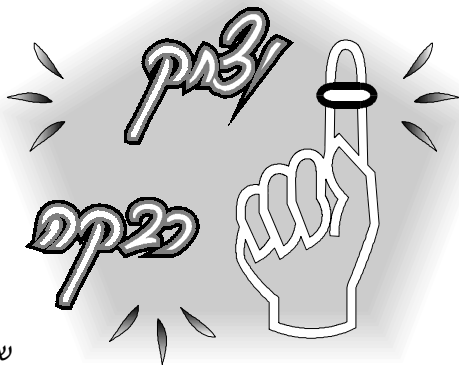
סיפור

[כוכבי אור - 1908 (נפלאים)]

[סיפר רבינו ז"ל] שהיה מלך אחד והיה חוזה בכוכבים, וראה שאם לא יקצרו התבואה בשנה זו עד זה הזמן, יהא נתקלקל כל התבואה וכו', והזמן היה קצר. ונתייעץ לקח קוצרים ולתן להם כל התענוגים וכל צרכם, כדי שיהיה להם הרחבת הדעת לעבוד ביום ובלילה, ויספיקו לקצור קודם הזמן הנ"ל.

והם אדרבא התענגו ושכחו, ועבר הזמן הנ"ל ולא קצרו התבואה. ונתקלקלה כל התבואה. ולא ידעו מה לעשות שהמלך יכעוס אליהם. ואמר להם חכם אחד עצה, איך שהמלך אוהב איזה ציפור, ובוה שביאו לו זה הציפור, אז על ידי הנחת רוח והתענוג מזה יכפר על הכל. אבל קשה מאד להשיג הציפור, כי הוא באוויר במקום גבוה ואין להם סולם, והזמן קצר. ונתן להם החכם עצה, כמו שהם כמה אנשים, אז יעמידו את עצמם אחד על חברו למעלה מעלה עד שיגיעו להציפור. אבל הם רבו זה עם זה, כי כל אחד רצה שהוא יהיה למעלה וחברו תחתיו. ועל ידי מריבתם התרשלו והציפור פרח. ועל ידי זה נשאר להם הכעס מהמלך על התרשלותם מקצירת התבואה, כנ"ל.

(והעניין הוא שה' יתברך ברא האדם ונתן לו כל התענוגים והכל שיקצרו התבואה קודם שיקלקל בפגם הברית, ולעבוד ה' יתברך וכו' במוחין נקיים. אבל הוא מתרשל על ידי התענוגים, עד שנכשל בהתבואה שכבר נתקלקל ונפגם המוחין מעוונות, רחמנא לצלן. אבל עדיין היה עצה על ידי הציפור שהוא הצדיק, שבוה היה נתכפר הכל. אבל על ידי המחלוקת והקנאה שכל אחד רוצה להיות למעלה, מזה מתרחקין ולא מתקשרין להצדיק וכו' (ודי לחכימא).

האדם

[אוצר היראה - קומת אדם ואיבריו, ד']

עיקר ברור המדמה, שעל ידי זה זוכין לאמונה שלמה, הוא על ידי הידים, בבחינת: **ובידי הנביאים אדמה**. כי עיקר האמונה הוא לקיים כל מצוות התורה במעשה דייקא, שזה בחינת הידים שהם כלי המעשה. ועל כן כל התורה כלולה ורמוזה בידים, כמו שהרים רבי אליעזר את ידיו קודם הסתלקותו, ואמר: **וי לתרין תורות דיסתלקון מן עלמא** [אוי לשתי תורות שנסתלקין מן העולם], כי יד ימין ויד שמאל מרמז על תורה שבכתב ותורה שבעל פה, גם מרמזין על שתי הלוחות שקבל משה בשתי ידיו דייקא, כמו שכתוב: **ושני לוחות הברית על שתי ידיו**, שזה בחינת העשר אצבעות שיש ביד ימין ושמאל, חמש בזו וחמש בזו, כנגד עשרת הדברות שהיו כתובין חמשה בלוח זה וחמשה בלוח השני, והם כוללין כל העשר מדרגות של נבואה, שעל ידה נתברר המדמה (הלכות סוכה ולולב - הלכה ו', אות י"א).

בכסף מלא יתננה לי ...

[לקוטי הלכות - מתנה ד', י"א]

ועל כן לא רצה אברהם אבינו ליקח את מערת המכפלה במתנה מעפרון, כמו שכתוב: **בכסף מלא יתננה לי**. כי לגודל עוצם הקדושה שהיתה שם וכשהיתה תחת יד עפרון, היו הקליפות מסבבין אותה מאד, ועל כן אצל עפרון היתה חושך אפילה, כמובא. על כן, לא היה באפשר להוציאה מעפרון במתנה בחינם, כי אם בכסף מלא. כי אי אפשר להוציא ולהעלות הקדושה בחינם, בפרט קדושה גבוהה כזאת, ועל כן נתן לו ארבע מאות שקל כסף, שהם מרמזין על ת' עלמין דכסופין [ארבע מאות עולמות של כיסופים], כמו שכתוב בזהר הקדוש.

היינו כי ממון של אברהם היה קדוש מאד, ונתגלו בו כל הגוונים עילאין [צבעים עליונים המלובשים בממון ישראל, שעל ידם נכנעים הקליפות, כמבואר בזהר (בשלח) ובלקוטי מוהר"ן א', תורה כ"ה] שהם גדולת הבורא יתברך, שזה בחינת ת' עלמין דכסופין שבהם מתענגים הצדיקים, שהם בחינת כלל כל הגוונים הקדושים שהכל תאבים ומתענגים לראותם ולהסתכל בהם.

וזהו בחינת ארבע מאות שקל כסף

עובר לסוחר, ותרגומו דמתקבל בסחורתא בכל מדינתא, היינו שכל הסחורות והמשא ומתן שבכל המדינות הכל נעשה על ידי הכסף, כמו שכתוב: **והכסף יענה את הכל**, מחמת שבהכסף כלולים כל הגוונים עילאין שכלולים בת' עלמין דכסופין, שהם בחינת ארבע מאות שקל כסף.

ובכח זה קנה אברהם את מערת המכפלה מעפרון, על ידי גשילה גדולת הבורא, על ידי הארבע מאות שקל כסף שלו שהיו כלולים בהם כל הגוונים וכו' כנ"ל, שעל ידי זה נכנעו הקליפות שרצו להתאחז שם ונפלו ונתבטלו, ועלתה השדה והמערה ונקנה לאברהם, כמו שכתוב: **ויקום שדה עפרון**, תקומה היתה לו כמו שפירש רש"י שם, והכל על ידי התגלות הגוונים שבכסף של אברהם וכנ"ל. אבל בודאי עפרון לא זכה להנות מאלו הגוונים, כי אחר כך כשבא הכסף לידו נתעלמו הגוונים שהם בחינת ת' עלמין דכסופין, וכמבואר לעיל.

וכן דוד לא רצה לקבל גורן ארונה בחינם, כי שם היה מקום הבית המקדש, שהיה בלתי אפשר להוציא מהסטרא אחרא בחינם, כי אם בכסף מלא להכניע הקליפות שסבבוה, על ידי התגלות הגוונים שבכסף וזהב וכנ"ל.

ועל כן נזכר שם אצל דוד כסף וזהב, כמו שכתוב בדברי הימים: **בכסף מלא וכו' ויתן דוד וכו' שקלי זהב**. כי שם היו צריכין להעלות קדושה גבוהה ביותר - שהוא מקום היבית המקדש ובית קדשי קדשים. על כן הוכרח לגלות כל הגוונים שבכסף וזהב, כדי להכניע הקליפות שהיו מסבבים שם. כי כל מה שהקדושה גבוה יותר מסבבין שם הקליפות ביותר, וכמו כן צריכין להמשיך התגלות הגוונים יותר, כדי להכניעם ולבטלם על ידי זה, וכנ"ל.

עצות

[מספר לקוטי עצות - צדיק, ט"ו]

- ❖ על ידי התקרבות לצדיקים וילך בדרך עצתם, על ידי זה נחקק בו אמת ועל ידי זה זוכה לאמונה ותפלה וארץ ישראל ונסים, ועל ידי זה תבוא הגאולה.
- ❖ קודם שמקורב להצדיק, אזי הוא בבחינת השמן לב וכו', היינו שלבו אטום ואוזניו סתומים ועיניו עוורים מלראות האמת ולהתעורר לתשובה. אבל כשמדבק עצמו לצדיקים ומקבל מהם עצות, אזי נפתח לבבו ועיניו ואוזניו, ורואה ושומע ומבין האמת וזוכה לתשובה.

חיי מוהר"ן

[סימן תק"א]

מכבר אמר שחפץ מאד שיהיה לנו פרנסה. אף על פי שביטחון גם כן טוב מאד, אף על פי כן טוב מאד כשזוכין שיש לו מעמד פרנסה, כי במקום עבודת הביטחון במקום זה יעשה עבודה אחרת. כלומר כי אם לא יהיה לו מעמד פרנסה ויהיה לו בלבול הדעת מהפרנסה ויצטרך בכל פעם לחזק עצמו במידת הביטחון, במקום זה יעסוק בעבודה אחרת והתחזקות אחר בשאר עניני עבודת ה', והבן. ואף על פי כן, אמר שהעיקר הוא ביטחון, ואמר בזה הלשון: **נאר בטחון** [רק ביטחון].

מכתב

[מספר אָבִי הנהל ב' - מכתב רצ"ה]

צריכים להכניע רוח הבהמיות שהוא בחינת חכמת הטבע, שהוא בחינת כסילות, בחינת בהמה שאין לה דעת, כנגד חכמת התורה שהוא עיקר החכמה האמיתית, שהוא בחינת אדם.

חכמות חיצוניות כנגד חכמת התורה הם בחינת בהמה כנגד אדם, ועל כן ישראל הדבוקים בתורה קרויין אדם, אבל אומות העולם שעוסקין בחכמות חיצוניות, שהוא חכמת הטבע, הם קרויין בהמה.

כל החיות ובהמות ועופות וכיוצא, שאין להם דעת אדם, כולם הם בבחינת חכמת הטבע, שהוא בחינת בהמיות, כסילות, כי גדר האדם הוא הדעת שהוא התורה, כי רק חכמת התורה הוא חכמה ודעת אמיתי, וכל שאר החכמות חיצוניות של חכמי הטבע כולם הם כסילות גמור, בחינת בהמיות כנגד חכמות התורה.

עיקר החיות הוא החכמה, כמו שכתוב: **החכמה תחיה** וכו', וחיות דקדושה בחינת חיות אדם הוא בחינת חכמות התורה, וחיות בהמות וכו' הם מבחינת חכמת הטבע. גוף ונפש זה בחינת חכמות חיצוניות וחכמות התורה, כי חכמות חיצוניות חכמת הטבע הוא בחינת גוף בהמה כסילות כנגד חכמת התורה, שהוא בחינת נפש, בחינת דעת, בחינת דעת אמת, וצריך כל אחד להכניע הגוף והחומר לגבי הנפש, דהיינו להכניע ולבטל חכמת הטבע כנגד חכמת התורה, ולקשר הכל אל התורה הקדושה.

רבונו של עולם, ה' אלקים אמת, אשר נטעת בנו בכל דור ודור צדיקי אמת, הושיענו ורחמנו ברחמיך הרבים, וזכנו להתקרב לצדיקי אמת לקבל מהם עצות אמתיות ולא נסור מדבריהם ימין ושמאל, רק נזכה לילך בדרך עצתם האמתית, ותרחס עלינו ותציל אותנו ואת כל חברתנו ואת כל עמך בית ישראל, מעצת רשעים שהם עצת הנחש הקדמוני, ולא נטה אוזן לדבריהם כלל, ולא נאבה ולא נשמע להם, ולא יכנסו דבריהם ועצתם בלבנו כלל. ותבדילנו מן התועים, ולא יהיה להם שום כח להטעות אותנו, חס ושלום, בעצות רעות שלהם, ולא תעשינה ידיהם תושיה.

גדול העצה ורב העלילה, זכנו ברחמיך הרבים שיתגלו לנו צדיקי האמת, ונזכה להתקרב אליהם באמת, ולקבל מהם עצות נכונות וברורות וישרות, עצות טובות הנמשכים מתרי"ג עטין דאורייתא [שש מאות ושלוש עשרי עצות של התורה], שנזכה לקבל אור האמת על ידי עצתם האמתית. ועל ידי זה נזכה לאמונה שלמה באמת לעולם ועד.

מידות

[מספר המידות - אמת, ד"ג]

- ❖ על-ידי אמת לא ימות קדם זמנו הקצוב.
- ❖ מי שהוא איש אמת, אזי הוא מכיר באחר, אם אחר דובר שקר אם לאו.
- ❖ הסימן של השקר-כשלא יסכימו עליו רבים, והוא משלשה שהקדוש-ברוך-הוא שונאן.
- ❖ עשיר מכחש-אין הדעת סובלו והוא נבזה בעיני עצמו.
- ❖ תקון לפה-שיתן צדקה.
- ❖ על-ידי אמת העולם נשמר מכל הזקות.

צדיק

[מספר אוצר היראה - צדיק - רמ"ג]

כמו שאחר שזכו ישראל לקבל התורה, אזי זכו הם בכל התורה ובכל העולם ומלואו התלויים בתורה, ואפילו גר הבא להתגייר עכשיו ולקבל עליו עול תורה, אי אפשר לו להתגייר כי אם על ידי ישראל, דהיינו על ידי בית דין מישראל, ואם לאו אפילו אם מקיים כל התורה והמצוות, ולא יתגייר על ידי ישראל דייקא, אז אינו נחשב לגר, ורחוק לגמרי מקדושת ישראל עדיין.

כמו כן להבדיל בקדושת ישראל בעצמו בענין התקרבות ישראל לה' יתברך באמת, אז קודם שיש איזה צדיק אמתי בעולם, אז בודאי כל מי שרוצה להתקרב לה' יתברך באמת יכול להתקרב, אבל אחר שכבר נמצא צדיק אמתי מנהיג ישראל אמתי, אז אי אפשר לשום אדם להתקרב לה' יתברך באמת ובשלמות, כי אם על ידו דייקא (הלכות הפקר ונכסי הגר - הלכה ג' - אות ב').

עלון